

MESTKOSTEN EN MINAS-HEFFING OP VARKENS- EN PLUIMVEEBEDRIJVEN*Arjan Wisman*

Bijna de helft van de varkensbedrijven heeft in 1999/00 een mineralenoverschot behaald waarover een Minas-heffing moest worden betaald. Een ongeveer even grote groep andere bedrijven betaalde alleen de bestemmingsheffing van 100 of 400 gulden per bedrijf. De gemiddelde heffing per betalend varkensbedrijf daalde van 4.800 gulden in 1998/99 naar 1.700 gulden in 1999/00. Bij de pluimveebedrijven daalde het aandeel bedrijven dat een Minas-heffing betaalde van 32% in 1998/99 naar 11% in 1999/00. De betaalde heffingen daalden met ruim 400 gulden naar 1.200 gulden per bedrijf (tabel 1).

In verhouding tot de totale betaalde mestkosten zijn de Minas-heffingen op de varkens- en pluimveebedrijven in 1999/00 gemiddeld nog vrij laag. De gemiddelde afvoerkosten bedroegen in 1999/00 ruim 32.000 gulden per varkensbedrijf en bijna 35.000 gulden per pluimveebedrijf. Ten opzichte van de periode voor het Minas-systeem zijn deze kosten meer dan verdubbeld, vooral door een hogere prijs. De mestafzetprijs is in 1999/00 ten opzichte van 1997/98 voor varkensbedrijven gestegen van krap 12 naar ruim 22 gulden per ton. Pluimveehouders betaalden in 1999/00 gemiddeld zelfs bijna 50 gulden per ton afgezette mest; 30 gulden meer dan in 1997/98. Voor een deel is de prijsstijging veroorzaakt door de weersomstandigheden in najaar 1998 en voorjaar 1999. Door te natte omstandigheden hadden akkerbouwbedrijven weinig mogelijkheden om dierlijke mest uit te rijden. Anderzijds nam de druk op de mestmarkt toe door aanscherpende verliesnormen.

Een betere voederbenutting, voorkomen van onnodige mineralenverliezen en een accurate bemonstering van de afgevoerde mest zijn vooral op varkens- en pluimveebedrijven erg belangrijk om een hoge Minas-heffing te voorkomen.

Tabel 1 Betaalde mestkosten op gespecialiseerde varkens- en pluimveebedrijven

	Varkensbedrijven				Pluimveebedrijven			
	1996/97	1997/98	1998/99	1999/00	1996/97	1997/98	1998/99	1999/00
Aantal bedrijven	6.300	6.650	6.500	5.550	2.450	2.450	2.450	2.350
Oppervlakte cultuurgrond (ha)	6,7	7,9	7,7	6,7	4,4	4,4	5,5	4,8
Aantal fosfaat-gve per bedrijf	195	184	208	220	353	337	347	396
Aantal fosfaat-gve per hectare	28,7	23,0	26,9	32,8	74,0	72,5	59,9	81,9
Aanvoer organische mest (ton)	2	12	0	5	35	34	31	57
Afvoer organische mest (ton)	1.176	1.160	1.092	1.443	768	653	673	704
Totale mestkosten per bedrijf (heffing+afvoerkosten)	15.000	15.600	23.600	34.000	13.600	15.200	25.700	35.300
Afvoerkosten mest a) (gld.)	13.400	14.200	18.900	32.400	11.700	12.800	24.100	34.500
Mestafzetprijs (gulden per ton mest)	11,10	11,70	17,10	22,40	14,70	19,60	35,80	48,60
Mest-/Minas-heffing a) b) (gld.)	1.900	2.050	4.800	1.700	2.300	2.400	1.700	1.200
Perc. bedrijven met mest-/Minas-heffing	100	97	100	90	100	100	99	89
Perc. bedrijven met alleen bestemmingsheffing	0	0	43	44	0	0	68	79
Perc. bedrijven met Minas-heffing c)	0	0	57	46	0	0	32	11

a) Gemiddelde kosten op bedrijven die die kosten maken, dus exclusief nul-waarnemingen; b) 1996/97 en 1997/98: mestheffing, daarna Minas-heffing; c) Exclusief bestemmingsheffing van 100 of 400 gulden per mestnummer.

Bron: Bedrijven-Informatienet van het LEI.

Meer informatie:

Rapport 2.01.06 *Gevolgen invoering Minas in 1998 op bedrijfsvoering en economie in de veehouderij*